

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16C/55/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214218330
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214218330.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudcom Michalom Novotným v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., Bratislava, proti žalovanej: E. L., U.. X. N. XXXX, bytom E., t. č. R. V. XXX, Ň., o 1.198,86 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1.192,13 € s 8,15 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.109,86 € od 9. septembra 2014.
- II. V časti o zaplatenie 95,60 € a 8,15 % ročného úroku z omeškania zo sumy 89 € od 9. septembra 2014 sa žaloba zamietá.
- III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 121,41 € (v tom len súdny poplatok) do rúk Advokátskej kancelárie GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o.
- IV. Žalovanej sa povoľuje splácať plnenia priznané vo výroku I a III rozsudku v splátkach po 60 € mesačne zročných do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca počnúc po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu 23. septembra 2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že 14. marca 2013 uzavrel so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver 999 €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť ho v 60 mesačných splátkach po 28,04 €, ktoré však nesplátila. Listom z 25. septembra 2013 žalobca úver zosplatnil. Ku dňu podania žaloby žalovaná suma predstavuje 1.198,86 € a pozostáva z istiny 999 €, úroku do zosplatnenia 99,64 €, poistného 11,22 €, poplatkov za upomienku 72 €, zmluvnej pokuty 17 € a úrokov z omeškania.
2. Žalovaná, ktorej bola žaloba doručená do vlastných rúk 12. novembra 2014, sa k nej nevyjadrila. Na pojednávaní však prijatie úveru priznala, žiadala však o možnosť splácať dlh v splátkach.
3. Súd rozsudkom č. k. 16 C 55/2014-40 z 13. marca 2015 žalobu žalobcu zamietol, Krajský súd v Trnave však na odvolanie žalobcu tento rozsudok uznesením č. k. 10 Co 440/2015-55 zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.
4. Po zrušení predošlého rozsudku súd na prejednanie veci znova nariadil pojednávanie (§ 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), na ktoré sa dostavila len žalovaná. Žalobca svoju neprítomnosť ospravedlnil a o odročenie pojednávania nežiadal, preto súd pojednávanie vykonal v jeho neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Na ňom vykonal dokazovanie listinami, a to: zmluva o spotrebiteľskom úvere zo 14. marca 2013 (č. I. 7), úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - duo, kód B. (č. I. 11 až 17), výzva z 25. septembra 2013 (č. I. 20) s pripojeným podacím hárkom (č. I. 21) a karta

klienta (č. I. 22) a v spojení so všeobecne známymi, resp. nespornými skutočnosťami (§ 121, § 153 ods. 1 O. s. p.) súd zistil tento

skutkový stav:

5. a) Spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, je právnická osoba, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Žalovaný nie je podnikateľom, resp. v prerokúvanej veci nevystupuje ako podnikateľ.

b) b) Žalobca (ako veriteľ zastúpený zástupcom) a žalovaná 14. marca 2013 podpísali listinu označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere“ č. XXXXXXXXXXXX (č. I. 7) na formulári žalobcu. V časti „Úver“ tejto listiny boli uvedené základné parametre úveru, ktorý mal žalovaný poskytnúť žalobcovi, a to, že ide o účelový úver („úhrada tovaru“) v celkovej výške 999 € splatný v 60 mesačných splátkach po 28,04 € (celkovo teda 1.570,20 €) s ročnou úrokovou sadzbou 19,02 %. Ďalej táto časť obsahuje určenie RPMN, priemernej RPMN, ako aj údaj, že prvá splátka je splatná 14. apríla 2013, potom vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca, a to bankovým prevodom a poštovým poukazom. Lehota splatnosti úveru je 25. marca 2018. Okrem toho bol dohodnutý tzv. balíček poistenia Premium za poplatok 1,87 € mesačne.

Tesne nad podpisom zmluvným strán je predtlačený text, že »Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej iba „ÚZ“) a Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej iba „Zmluva o RÚ“) sú Úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba „Spoločnosť“). Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje, že prevzal ÚP s kódom ISS113, je s nimi oboznámený, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. ...«

c) Priložené (predtlačené) Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - duo (spotrebiteľský úver a revolvingový úver; č. I. 11 až 17) obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„Hlava 1. Základné ustanovenia...

§ 2 Uzatvorením ÚZ sa Spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z ÚZ sa zaväzuje Spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky....

Hlava 4. Plnenie z úverovej zmluvy

§ 1 Úver je klientovi poskytnutý v okamihu poukázania predmetnej finančnej čiastky na účet predajcu podľa pokynu klienta...

§ 2 Klient je povinný platiť úroky z poskytnutého úveru od doby, kedy Spoločnosť poskytne klientovi úver, až do úplného vrátenia poskytnutého úveru s príslušenstvom....

Hlava 5. Podmienky splácania úveru

§ 1 Klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v ÚZ. ... V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny..., úroky a príp. úhrada za poistenie...

§ 7 Zmluvné strany sa dohodli, že úhrady klienta budú započítané na pohľadávky Spoločnosti podľa termínu ich splatnosti, a to od najstaršej pohľadávky...

Hlava 7. Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru...

§ 3 Klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie Spoločnosti v prípade, že:

a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, ...

Hlava 18. Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta

§ 1 V prípade omeškania klienta s úhradou splátky... je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- EUR v prípade prvej upomienky a 12,- EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok bude klientovi poplatok za podmienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované.

§ 2 V prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,- EUR. Táto pokuta bude Spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy...

Hlava 20. Záverečné ustanovenia...

§ 7 ÚZ, ÚP, Metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.“

d) Úver bol žalovanej poskytnutý 14. marca 2013, žalovaná však žiadnu splátku nezaplatila (výpis č. I. 22). Listom z 25. septembra 2013 (č. I. 20) veriteľ vyzval žalovanú k splateniu celého úveru. List bol žalovanej odoslaný v nezistený dátum (podací lístok č. I. 21). Žalovaný však žiadne ďalšie platby nevykonala.

e) Žalovaná bola až donedávna nezamestnaná, v súčasnosti pracuje ako pomocná sila v penzióne s príslubom trvalého pracovného pomeru, v ktorom by mala zarobiť približne 350 € mesačne. Stará sa o dve maloleté deti vo veku 3 a 8 rokov, na ktoré ich otec prispieva sumou 80 €, a uňho spoločne s nimi aj býva. Okrem toho dostáva rodinné prídavky 40 €. Okrem bežných výdavkov spláca nedoplatok na zdravotnom poistení v sume 20 € mesačne. (výpoveď žalovanej, zápisnica č. I. 63/rub)

6. Takto zistený skutkový stav vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 5 písm. a) až d) sú v podstate len reprodukciou listín, skutočnosti uvedené v bode 5 písm. e) vyplývajú z výpovede žalovanej, o pravdivosti ktorej súd nemal žiadne pochybnosti.

Právne vec súd posúdil takto:

7. Žalobca sa domáha svojich nárokov z titulu zmluvy, ktorou sa zaviazal poskytnúť žalovanej peňažné prostriedky a žalovaná sa zaviazala vrátiť ich a zaplatiť dohodnutý úrok. Takáto právna konštrukcia napĺňa definíciu zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je tzv. absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, takže sa na ňu vzťahuje celá tretia časť Obchodného zákonníka. Pretože veriteľ poskytoval tento úver v rámci svojho podnikania a žalovaná ho neprijíma na takéto účely, spĺňajú definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom k 14. marcu 2013, a úverová zmluva z tohto dňa je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom v právnej forme úveru (§ 1 ods. 2 cit. zákona). Z ustanovení uvedenej zmluvy citovaných v bode 5 tohto rozsudku je zrejmé, že uvedená zmluva spĺňa náležitosti vyžadované v § 9 zákona č. 129/2010 Z. z.

8. Okrem toho žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy spĺňal definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná definíciu spotrebiteľa podľa ods. 4 cit. paragrafu, v dôsledku čoho je táto zmluva aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia sa aplikujú aj v obchodnoprávných vzťahoch, keďže Obchodný zákonník nemá osobitnú úpravu spotrebiteľských zmlúv (§ 1 ods. 2 Obch. zák.). Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). Podľa ods. 10 cit. paragrafu sa neprijateľnosť zmluvných podmienok hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy.

Z ustanovenia § 1 hlavy 18 úverových zmluvných podmienok vyplýva, že za každú upomienku, ktorú žalobca odoslal, môže od dlžníka požadovať sumu 5 resp. 12 €. Z uvedeného ustanovenia však nemožno zistiť žiadne kritériá, podľa ktorých sa má určiť, ktorá upomienka je „prvá“ a ktorá je druhá. Ďalej z citovaného ustanovenia vyplýva, že rozhodnutie o zaslaní upomienky je výlučne na žalobcovi ako veriteľovi, pričom nie je nijako obmedzený počtom účtovaných upomienok. Podľa názoru súdu má zvolená výška poplatku za upomienku jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 12 € zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré veriteľ s upomienkou má. Svojou podstatou tak u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Obč. zák., ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky veriteľa. Navyše, rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku celkom na vôli veriteľa, pretože len on rozhodne, či a koľko upomienok zašle. Zo všetkých týchto dôvodov tak súd dospel k záveru, že zmluvné ustanovenie o poplatku za upomienku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatné (§ 53 ods. 5 Obč. zák.). Veriteľ tak nemôže z tohto ustanovenia uplatňovať žiadne práva. To isté platí aj pre zmluvnú pokutu upravenú v § 2 hlavy 18 úverových zmluvných podmienok.

9. Keďže žalobca v súlade s § 3 hlavy 7 úverových zmluvných podmienok a § 53 ods. 8 Obč. zák. zosplatnil úver pre neplatenie splátok, má na základe uvedeného nárok na istinu 999 €, úroky v zmysle úverových podmienok, ktoré si uplatňuje do zosplatnenia v sume 99,64 €, a poistné uplatnené do zosplatnenia v sume 11,22 €, teda celkovo $999+99,64+11,22= 1.109,86$ €. Naopak, nemá nárok na poplatky za upomienky a na zmluvnú pokutu.

Okrem toho má veriteľ podľa § 369 ods. 1 Obch. zák. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 a § 10c nar. vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31. januára 2013 nárok na zaplatenie 8,15 % úroku z omeškania. Aj tento však možno priznať len z dlžných súm istiny, úrokov a poistného, nie z poplatkov za upomienky a zo zmluvných pokút. Do 8. septembra 2014 (kedy žalobca úrok z omeškania v žalobe vyčíslil) tak vznikol nárok na úrok z omeškania v sume 82,27 €.

10. Z uvedených dôvodov tak súd žalobe vyhovel v časti $1.109,86 + 82,27 = 1.192,13$ €, ako aj pokračujúceho 8,15 % úroku z omeškania zo sumy 1.109,86 € od 9. septembra 2014 (výrok I). Vo zvyšnej časti (uplatnené poplatky za upomienky, zmluvné pokuty a prislúchajúci úrok z omeškania) súd žalobu zamietol (výrok II).

11. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého má čiastočne úspešný žalobca nárok na náhradu ($1.109,86 : 89, \text{ t. j. } 92,6 : 7,4=$) 85,2 % svojich trov. Účelne vynaložené trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu a odvolanie v celkovej výške 142,50 €, z ktorých sa mu po zohľadnení miery úspechu má nahradiť 121,41 €. Náhradu trov je žalovaný povinný zaplatiť do rúk advokáta (§ 149 O. s. p.).

Súd však nemohol žalobcovi priznať náhradu trov právneho zastúpenia. V prerokúvanej veci bol rozsudok vyhlásený po pojednávaní 10. decembra 2015, o ktorom bol žalobca riadne upovedomený, a vo vyhlásenom rozsudku boli žalobcovi prisúdené trovy; určenie ich výšky bolo vyhradené písomnému vyhotoveniu (§ 151 ods. 5 O. s. p.). Ustanovenie § 151 ods. 1 a 2 O. s. p. v takom prípade ukladá účastníkovi vyčísliť náhradu trov konania do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, v opačnom prípade mu nemožno priznať trovy právneho zastúpenia a iné trovy mu možno priznať, len pokiaľ vyplývajú zo spisu. Žalobca v prerokúvanej veci trovy právneho zastúpenia ani po vyhlásení rozsudku, ani skôr počas konania nevyčíslil. Preto súd v zmysle citovaného ustanovenia § 151 ods. 2 O. s. p. priznal žalobcovi len náhradu súdnych poplatkov, ktorého úhrada vyplýva zo spisu, a žiadne iné trovy mu nepriznal.

12. Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. súd povolil žalovanej splácať priznané plnenia v splátkach. Prihliadol pri tom na majetkové, príjmové a sociálne pomery žalovanej, ktorá sa sama stará o dve maloleté deti a po dlhodobejšom období nezamestnanosti nastúpila do práce len krátko pred vyhlásením rozsudku. Suma 60 € je za daných okolností maximom toho, čo môže žalovaná vynaložiť na splátku tohto záväzku bez ohrozenia výživy svojej a svojich maloletých detí. Hrozba straty výhody splátok by mala byť dostatočnou motiváciou pre žalovanú, aby určené splátky dodržala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže žalobca podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde alebo ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde.

V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je adresované, dátume a podpise odvolateľa uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, v čom sa tento rozsudok alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), alebo f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak žalovaná dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie.

Žalovaná proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie, pretože sa ho výslovne vzdala.